

Aan de gemeenteraad van Weert

Weert, 20 mei 2020

Onderwerp : Ontwikkelen van een integrale post-Corona aanpak arbeidsmarkt,
economie en onderwijs in Midden-Limburg
Kenmerk : 1011574/1011579

Geachte raadsleden,

Met deze brief informeren wij u over de in ontwikkeling zijnde integrale post-Corona aanpak arbeidsmarkt, economie en onderwijs in Midden-Limburg. Middels deze aanpak leveren we een bijdrage aan het economisch herstel en het behoud van werkgelegenheid in de post-Corona periode tot in ieder geval 2022. Binnen deze aanpak werken economie, sociaal beleid en onderwijs in de regio samen.

Inleiding.

In korte tijd is de wereld in de greep geraakt van het Corona-virus. Het is in eerste plaats een gezondheidscrisis. De noodzakelijke maatregelen om de uitbraak van het virus zoveel als mogelijk gecontroleerd te houden, hebben daarnaast een ingrijpende invloed op het openbare leven en daarmee op de economie. De impact van de contact beperkende maatregelen voor het bedrijfsleven en de werkgelegenheid is groot. Mede door het steunpakket van de overheid blijven het aantal faillissementen en ontslagen op dit moment beperkt. De verwachting is dat op termijn niet alle bedrijven in staat zullen zijn overeind te blijven en al hun personeel in dienst te houden. De werkloosheid loopt daarmee op.

Ontwikkelen van een post-Corona aanpak.

Binnen de arbeidsmarktregio Midden-Limburg, het bestuurlijk overleg economie van het Samenwerkingsverband Midden-Limburg (SML) en bij de partners zoals UWV, SW-bedrijven Westrom en Risse, Stichting Keyport en Leren en Werken ontstond de behoefte tot een post-corona aanpak. Door vanuit die verschillende structuren te werken aan een gecoördineerde aanpak tot in ieder geval 2022, gericht op economisch herstel en behoud van werkgelegenheid, ontstaat een integraal plan.

Taskforce post-Corona aanpak.

Om de verbinding en samenwerking in de regio te bewerkstelligen wordt een Taskforce post Corona-aanpak Midden-Limburg opgericht. Hierin zijn de domeinen economie, onderwijs, arbeidsmarkt en het sociaal domein vanuit diverse structuren vertegenwoordigd. Het overleg is in het leven geroepen vanwege de crisis maar het is denkbaar dat het overleg in de toekomst een meer structureel karakter krijgt.

Het doel en de opdracht rondom de samenwerking binnen de Taskforce post-Corona aanpak is drieledig:

- Regie voeren op verschillende structuren rondom arbeidsmarkt, economie en onderwijs om te komen tot een afgestemd en gezamenlijk pakket aan maatregelen en één aanpak voor de arbeidsmarktregio;
- Impactanalyse en monitoring vormgeven vanuit een integrale blik en bundeling van informatie. Informatie, analyse en scenario's vormen input voor de aanpak en aanvullende maatregelen;
- Aanvullende maatregelen en initiatieven op gang brengen en coördineren rondom economische structuurversterking en arbeidsmarkt.

Vanuit de Taskforce wordt tevens de verbinding gelegd met de regio overstijgende aanpak op schaal van de Provincie Limburg. Daarnaast signaleert de Taskforce hiaten of overstijgende onderwerpen die tot werkopdrachten leiden die binnen de bestaande structuren van arbeidsmarkt en economie worden uitgewerkt.

Analyse.

De gevolgen van deze crisis voor de economie en arbeidsmarkt kunnen fors uitpakken, afgaande op de scenario's van het CPB zal de werkloosheid licht stijgen tot 4,5% bij een beperkte economische impact en tot maximaal 9,4% stijgen in het zwaarste scenario bij een langdurige recessie.

Uit de recente cijfers van UWV blijkt dat landelijk:

- het aantal nieuwe WW-uitkeringen in maart sterk is gestegen ten opzichte van februari. In maart verstrekte UWV 37.800 nieuwe WW- uitkeringen. Dit zijn er 11.200 meer dan in februari (+42%). Ten opzichte van maart vorig jaar is de stijging 53%;
- alle leeftijdsgroepen een toename van het aantal nieuwe uitkeringen laten zien. Bij jongeren tot 25 jaar is deze toename het sterkst. In februari verstrekte UWV nog 2.600 nieuwe WW- uitkeringen aan jongeren. In maart waren het er 7.500. Dat is een forse toename van bijna 5.000 nieuwe uitkeringen;
- het aantal nieuwe WW- uitkeringen bij het merendeel van de sectoren stijgt in maart ten opzichte van februari. Van een bovengemiddeld sterke stijging was sprake bij de horeca en catering (+224%), uitzendbedrijven (+143%) en de cultuursector (+94%).

Voor wat betreft het aantal uitkeringen en aanvragen levensonderhoud in Weert valt op:

- dat op 24 april er in totaal 799 meldingen zijn gedaan om in aanmerking te komen voor de Tijdelijke overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers (Tozo), waarvan 63 aanvragen voor bedrijfskrediet;
- dat er een stijging te zien is van het aantal bijstandsaanvragen op grond van de Participatiewet. Gemiddeld zijn er zes meldingen per week voor een bijstandsuitkering. Vanaf medio maart 2020 zijn de meldingen verdubbeld naar gemiddeld twaalf per week. Op 24 april 2020 heeft het team Participatie van de afdeling Werk, Inkomen en Zorg 77 meldingen en 36 aanvragen levensonderhoud in behandeling.

Om te komen tot een post-Corona aanpak voor de regio starten we met het verder analyseren van de mogelijke omvang van vraag en aanbod gedurende de recessie en de periode van herstel. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van verschillende scenario's.

Thema's binnen de post-Corona aanpak.

Thema's die binnen de gecoördineerde aanpak in ieder geval aan bod komen zijn:

1. Het behouden en versterken van bedrijven en ondernemers. Hierbij kan gedacht worden aan:
 - Mogelijke vervolgmaatregelen vanuit Rijk, al dan niet uitgevoerd door gemeenten en gemeentelijke initiatieven ter ondersteuning (een vervolg op onder andere de Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid en Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemen);
 - Een economisch programma gericht op het op gang brengen van de vraag, consumptie en groei vanuit de diverse sectoren.
2. Het versterken van de infrastructuur. Hierbij denken we aan:
 - Gevestigde en startende ondernemers ondersteunen bij herstart en opstart in een veranderde omgeving na de crisis;
 - Het in stand houden en op onderdelen versterken van de samenwerkingsplatforms zoals Bedrijven Investeringszones, Keyport, marketingorganisaties, Starterscentrum en andere samenwerkingsvormen tussen ondernemers (en overheid en onderwijs).
3. Investeren in wederopbouw op grond van maatschappelijke doelen. Te denken valt aan:
 - Programma's en projecten gericht op bestaande maatschappelijke doelen zoals duurzaamheid, circulaire economie en een inclusieve samenleving.
4. Het versterken van triple helix samenwerking:
 - Een programma gericht op aanjagen van innovatie en economische ontwikkeling na de crisis in een veranderde omgeving;
 - Een programma gericht op stimuleren, aanjagen en bestendigen ondernemerschap.
5. Aansluiting van onderwijs-arbeidsmarkt. Hierbij kan gedacht worden aan:
 - Een Human Capital programma voor behoud, versterken en ontwikkelen van de beroepsbevolking (werkenden en werkzoekenden);
 - Een boost geven aan het thema leven lang ontwikkelen zodat werknemers sterker uit de crisis komen dan dat ze erin zijn gegaan.
6. Aansluiting van werkzoekenden op de arbeidsvraag van nu en van de toekomst:
 - Een programma voor onder andere voorkomen van jeugdwerkloosheid;
 - Ondersteunen van transities binnen bedrijven en instellingen, binnen sectoren en over de sectoren heen;
 - Programma op het voorkomen van vertrek van jong talent naar andere regio's.
7. Inkomensondersteuning:
 - Een aanpak gericht op inkomensondersteuning ter voorkoming van schulden en armoede voor ondernemers en werkzoekenden.
8. Financiële maatregelen:
 - Een inventarisatie en impact scan van de financiële maatregelen vanuit het Rijk en de belastingmaatregelen (uitstel van inning) die gemeenten via Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW) hebben genomen

en ontwikkelen van eventuele vervolg maatregelen. De maatregelen zijn bij voorkeur gelijk voor alle gemeenten minimaal op schaal van Midden-Limburg maar waar mogelijk op provinciale schaal. Door het bieden van uniformiteit komen we tegemoet aan de vraag vanuit de ondernemers.

Benutten van en aansluiten op bestaande structuren en plannen

Het is nadrukkelijk de bedoeling dat bestaande structuren en plannen optimaal worden benut en ingezet om tot een post-Corona aanpak te komen. Daarnaast hebben we geleerd van de vorige crisis in 2008 en weten we ook de verschillen met destijds te benoemen.

Relatie met uitgangspuntennotitie en jaarplan 2020 arbeidsmarkttoeleiding

Recent is een Uitgangspuntennotitie arbeidsmarkttoeleiding voor de doelgroep mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt 2020 en verder en een hierop aansluitend Jaarplan voor 2020 in de colleges van de acht Midden-Limburgse gemeenten vastgesteld. Voor een deel zijn de uitgangspunten en acties vanuit het vastgestelde beleid conjunctuur ongevoelig en blijven dus ook in een recessie overeind staan. Maar voor een deel zal ook accentverschuiving plaatsvinden binnen de uitgangspunten en acties. De verwachting is door de recessie dat de focus voor matching in eerste instantie komt te liggen op mensen die recent werkloos zijn geworden en werk zoeken. Hiermee sluiten we niet uit dat we ook op incidentele schaal mensen matchen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt zodra de markt dit toelaat. We gaan in ieder geval aan de slag met andere passende maatregelen om deze kwetsbare groep geactiveerd te krijgen en houden.

Relatie met het plan Perspectief op Werk

Voor het maken van een post-Corona plan wordt een koppeling gemaakt met het plan Perspectief op Werk. Voor de realisatie van het plan Perspectief op Werk is door het Rijk een impulsfinanciering van €1 miljoen aan de regio met de decembercirculaire 2019 uitgekeerd. In de meicirculaire 2020 wordt het tweede deel van €1 miljoen uitgekeerd. Het ministerie vraagt momenteel aan de arbeidsmarktregio's in het kader van Perspectief op Werk om met de samenwerkende partijen te beoordelen of er wijzigingen in het actieplan nodig zijn als gevolg van de Corona-crisis. In Midden-Limburg hebben we ervoor gekozen om de middelen vanuit Perspectief op Werk ondersteunend en faciliterend te laten zijn aan de benodigde aanpak voor de post corona arbeidsmarkt. Het bestaande actieplan kan daarbij handvatten bieden om snel aan de slag te gaan, maar kan ook (financiële) ruimte bieden om andere dingen te doen die nodig zijn.

Planning

Het streven is nog voor het zomerreces de contouren van de post Corona-aanpak binnen de diverse structuren en de Tasforce post-Corona aanpak te bespreken. Zodra een plan wordt vastgesteld in de colleges van de acht gemeenten aangesloten bij de arbeidsmarktregio Midden-Limburg, wordt uw raad middels een raadsinformatiebrief hierover geïnformeerd. Het plan beslaat minimaal de periode tot 2022.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

M.J.M. Meertens
gemeentesecretaris

C.C. Leppink - Schuitema
burgemeester